

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Nowy nadzór pedagogiczny

**Skuteczność nadzoru, podnoszenie
efektywności pracy szkół**

Narada dla jst
12 października 2009 r.

Celem wprowadzanych rozwiązań jest wzmocnienie systemu nadzoru pedagogicznego ze szczególnym uwzględnieniem dokonywania analizy i oceny jakości działalności edukacyjnej szkół i placówek.

Nadzór pedagogiczny będzie sprawowany w **sposób planowy**, ale może być realizowany również doraźnie i będzie uwzględniał **zasadę jawności wymagań** oraz **zasadę gromadzenia informacji o szkole lub placówce z różnych źródeł**, z uwzględnieniem informacji pozyskiwanych w toku nadzoru sprawowanego przez dyrektora szkoły lub placówki.

Podstawowe **cele** opisanego w rozporządzeniu sposobu sprawowania **nadzoru pedagogicznego** to:

- umożliwienie zespołom szkolnym (dyrektorom wraz z nauczycielami) **efektywnej pracy nad poprawianiem jakości** pracy szkół i placówek poprzez dostarczanie informacji na temat tej jakości;
- **dostarczenie informacji i narzędzi** do sprawdzania poziomu wypełniania przez szkoły i placówki wymagań określonych w rozporządzeniu;
- umożliwienie **dokonywania analiz** dotyczących jakości pracy szkół i placówek.

Zadania nadzoru pedagogicznego

- **ewaluacja** działalności edukacyjnej szkół i placówek;
- **kontrola** przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli;
- **wspomaganie** pracy szkół i placówek oraz nauczycieli w zakresie ich działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej.

Ewaluacja- badanie praktyczne oceniające

Ewaluacja ma określać stopień spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań stawianych przez państwo.

Ewaluacja jest prowadzona:

- jako ewaluacja **zewnętrzna** - przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny,
- jako ewaluacja **wewnętrzna** prowadzona przez dyrektora szkoły lub placówki i innych nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze.

Ewaluacja zewnętrzna obejmuje:

- zbieranie i analizowanie informacji,
- ustalanie oceny/ poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań, jakie są stawiane szkołom i placówkom.

Wymagania są ujęte w czterech obszarach działalności szkół i placówek:

- **procesy** rozumiane jako działania zachodzące i podejmowane w szkole służące jej rozwojowi;
- **efekty** działalności szkoły lub placówki;
- **zarządzanie** szkołą lub placówką;
- **funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym**, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów.

Poziom spełniania poszczególnych wymagań w zakresie obszarów, jest ustalany jako :

Poziom E – niski;

Poziom D – podstawowy;

Poziom C – średni;

Poziom B – wysoki;

Poziom A – bardzo wysoki.

Wymagania na poziomy D i B zostały zawarte w załączniku do rozporządzenia.

Ewaluacja może być przeprowadzana w zakresie wszystkich obszarów (ewaluacja całościowa) albo niektórych problemów (ewaluacja problemowa) funkcjonowania szkoły lub placówki.

Ewaluacja zewnętrzna:

- jest prowadzona przez przygotowanych wizytatorów – ekspertów,
- jest prowadzona przez co najmniej dwie osoby (zespół),
- kończy się raportem, który zawiera oceną stopnia spełniania wymagań oraz wnioski i rekomendacje
- jest prowadzona z wykorzystaniem przygotowanych narzędzi,

Ewaluacja wewnętrzna

- jest autonomicznym działaniem szkoły,
- jest podejmowana przez zespoły nauczycieli
- jest brana pod uwagę podczas ewaluacji zewnętrznej

- W wyniku przeprowadzonej w szkole lub placówce ewaluacji **organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządzi raport**, w którym określi **poziomy spełniania** przez tę szkołę lub placówkę każdego wymagania.
- **Raport nie będzie więc zawierał jednej uogólnionej oceny** pracy szkoły, lecz ocenę stopnia spełnienia każdego spośród podlegających ewaluacji wymagań.
- W przypadku ustalenia w wyniku ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole lub placówce **poziomu E** w odniesieniu choćby do jednego z wymagań **w obszarze „efekty”**, szkoła lub placówka otrzyma od organu sprawującego nadzór pedagogiczny polecenie opracowania i wdrożenia programu i harmonogramu **poprawy efektywności** kształcenia lub wychowania, a w przypadku szkół i placówek niepublicznych – polecenie usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie.
- Jeśli spełnianie wymagań z innych obszarów niż „efekty” zostanie ustalone na **poziomie E**, szkoła lub placówka będzie miała obowiązek wdrożenia działań mających na celu **poprawę stanu** realizacji zadań z tego zakresu.

Kontrole prawne (planowe i doraźne)

Kontrola przestrzegania przez szkoły i placówki przepisów ustawy powinna:

- przebiegać według ściśle określonych zasad,
- odbywać się na określonej grupie (**próbie**) szkół i placówek,
- dotyczyć jednoznacznie wskazanych zagadnień,
- kończyć się **protokołem**, którego wnioski odnoszą się do obowiązujących przepisów prawa,
- pozwalać na powstanie spójnych, uogólnionych wniosków na poziomie kuratoriów i ministerstwa.

Tematyka kontroli będzie zgodna z podstawowymi kierunkami realizacji **polityki oświatowej państwa** oraz wytycznymi i poleceniami, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy. W przypadku zaistnienia potrzeby przeprowadzenia kontroli w innych zakresach, kurator oświaty będzie mógł prowadzić **kontrole doraźne**.

Wspomaganie

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wspomaga szkoły i placówki przez m.in.:

- przygotowywanie i publikowanie (z wykorzystaniem strony internetowej) **analiz wyników sprawowanego nadzoru** pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli przestrzegania prawa;
- upowszechnianie **przykładów dobrych praktyk**,
- organizowanie **konferencji i narad** dla dyrektorów szkół i placówek.

Zadaniem organów sprawujących nadzór pedagogiczny w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek będzie także **promowanie wykorzystywania ewaluacji** w procesie doskonalenia pracy szkół i placówek.

Zadania dyrektora szkoły lub placówki

- **Dyrektor** publicznej szkoły lub placówki będzie **odpowiedzialny za zorganizowanie procesu ewaluacji wewnętrznej i wykorzystanie jej wyników** do podejmowania działań mających na celu poprawę pracy szkoły lub placówki.
- **Ewaluacja** wewnętrzna może być prowadzona w odniesieniu do **wymagań zamieszczonych w załączniku** do rozporządzenia, może być też prowadzona w odniesieniu do **innych**, uznanych przez dyrektora za ważne, zagadnień dotyczących funkcjonowania szkoły lub placówki.
- Po otrzymaniu **raportu z ewaluacji** przeprowadzonej przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły lub placówki, w przypadku wniosków wskazujących na potrzebę zmiany, we współdziałaniu z nauczycielami, podejmie działania służące **poprawie działalności edukacyjnej szkoły** lub placówki.

- Dyrektor szkoły lub placówki publicznej będzie zobowiązany do opracowania na każdy rok szkolny **planu nadzoru pedagogicznego**, który zawierać będzie m.in.:
 - cele,
 - przedmiot oraz harmonogram ewaluacji wewnętrznej,
 - tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania prawa,
 - tematykę szkoleń i narad dla nauczycieli.
- Przed zakończeniem roku szkolnego, obowiązkiem dyrektora szkoły lub placówki będzie **przedstawienie radzie pedagogicznej wyników i wniosków** ze sprawowanego w roku szkolnym nadzoru pedagogicznego.
- Dyrektor szkoły lub placówki będzie miał za zadanie **wspomagać nauczycieli** w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - organizowanie szkoleń i narad;
 - motywowanie do doskonalenia i rozwoju zawodowego;
 - przedstawianie nauczycielom wniosków z nadzoru pedagogicznego.

Od osób, które będą przeprowadzać ewaluacje, oprócz kwalifikacji wymaganych do zatrudnienia na stanowisku wizytatora, dodatkowo wymagane będzie ukończenie **doskonalenia zawodowego z zakresu ewaluacji**, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

W roku szkolnym **2009/2010**:

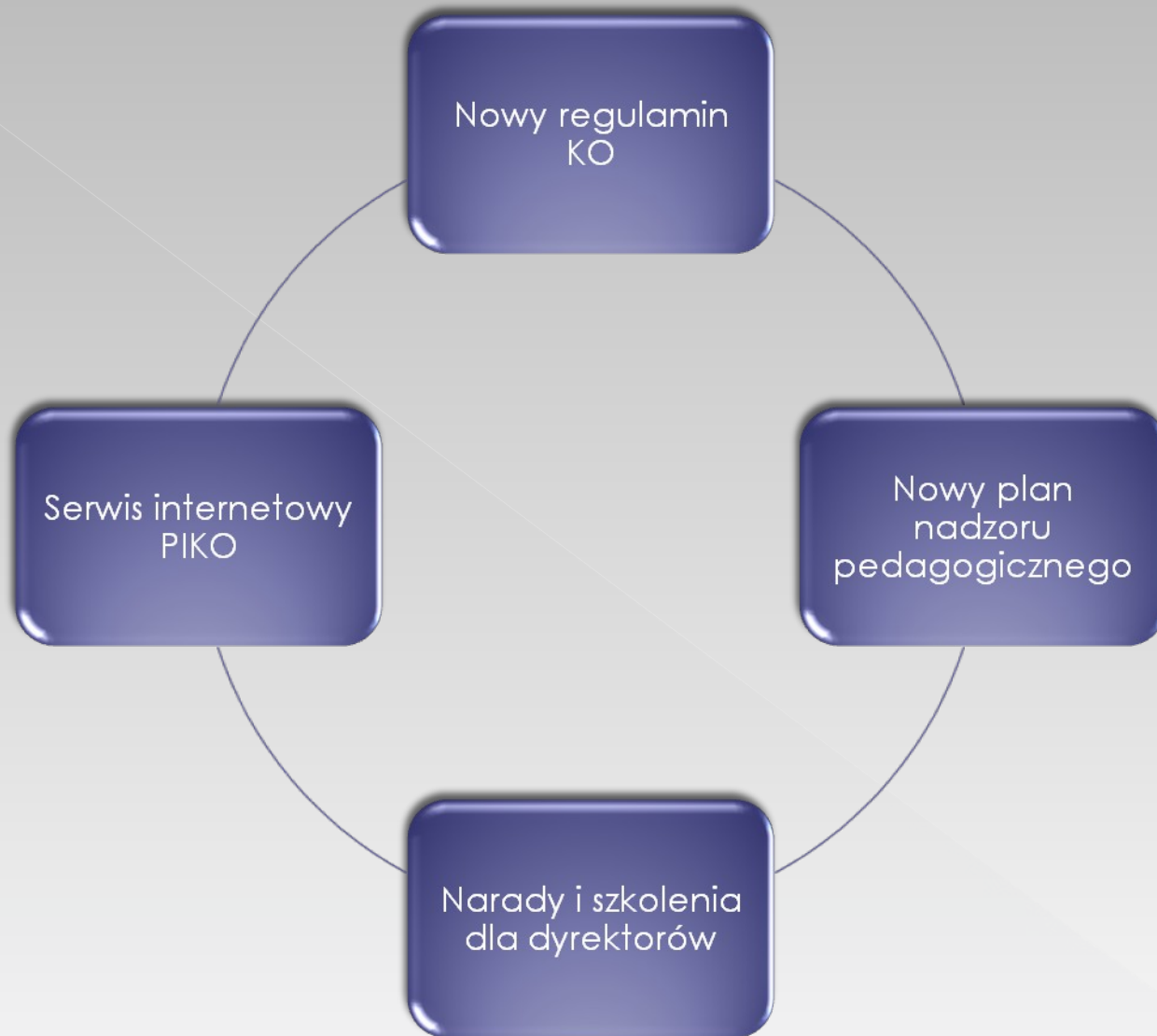
- **organy sprawujące nadzór** pedagogiczny nad szkołami i placówkami podadzą do publicznej wiadomości **plan nadzoru pedagogicznego - w terminie 7 dni** od dnia wejścia w życie rozporządzenia;
- **dyrektorzy** szkół i placówek publicznych przedstawią radom pedagogicznym plan nadzoru pedagogicznego - **w terminie 14 dni** od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Zmiany w organizacji kuratorium

**Dostosowanie do nowych zadań, poprawa
efektywności pracy**

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2009/2010

1. Monitorowanie przygotowania szkół i placówek do **obniżenia wieku szkolnego**.
2. Monitorowanie wdrażania **podstawy programowej** kształcenia ogólnego.

Priorytetowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2009/2010

Szkoły wszystkich typów

- Zgodność organizacji nauczania w szkołach z obowiązującymi przepisami prawa w części dotyczącej liczby godzin zajęć edukacyjnych.

Szkoły ponadgimnazjalne ogólnodostępne

- Przestrzeganie przepisów prawa w zakresie rekrutacji młodzieży niepełnosprawnej i przewlekle chorej do szkół ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych.

Przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego i szkoły podstawowe

- Realizacja prawa dziecka pięcioletniego do wychowania przedszkolnego.
- Prawidłowość nadzorowania realizacji przez dzieci sześciolatnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.

Centra kształcenia praktycznego

- Zgodność realizacji praktycznej nauki zawodu z przepisami prawa.

Ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego

- Zgodność organizacji dokształcania teoretycznego pracowników młodocianych z przepisami prawa.

Centra kształcenia ustawicznego

- Realizacja kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Specjalne ośrodki wychowawcze

- Realizacja zadań przez zespół wychowawczy działający w placówce.

Specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze

- Zgodność organizacji zajęć rewalidacyjnych w zakresie liczby godzin i rodzaju z przepisami prawa oraz z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ośrodki rewalidacyjno – wychowawcze

- Prawidłowość organizacji i realizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (indywidualnych i zespołowych).

Młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii

- Zgodność przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu wychowanków z przepisami prawa.

Poradnie psychologiczno – pedagogiczne

- Wydawanie przez poradnie psychologiczno - pedagogiczne opinii w sprawie:

- Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,
- przystąpienia ucznia lub absolwenta z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu.

Placówki doskonalenia nauczycieli

- Zgodność organizacji kursów kwalifikacyjnych z przepisami prawa.

- Realizacja zadań przez doradców metodycznych.

Tematyka planowanych narad i szkoleń dla dyrektorów szkół i placówek

1. **Nowy nadzór pedagogiczny** – konferencje wojewódzkie dla dyrektorów szkół i placówek
2. **Innowacje pedagogiczne** w zakresie wspierania uzdolnień i talentów dzieci i młodzieży. Wpływ eksperymentu i innowacji pedagogicznych na rozwój twórczości dzieci i młodzieży oraz kreatywność nauczycieli.
3. Cykl seminariów w zakresie zmian w **prawie oświatowym** – dla pracowników jst i nadzoru pedagogicznego, dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów z krótkim stażem na stanowisku.
4. Konferencja podsumowująca **badania umiejętności trzecioklasistów** w województwie kujawsko-pomorskim

Tematyka planowanych narad i szkoleń dla dyrektorów szkół i placówek

1. Konferencja wojewódzka – „**Pomoc dziecku i rodzinie**”.
2. Konferencja wojewódzka dla **doradców metodycznych**.
3. Wdrożenie **regionalnego systemu wspierania uzdolnień** i talentów dzieci i młodzieży województwa kujawsko-pomorskiego.
4. **Prawa człowieka** w procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoły/placówki

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dziękuję za uwagę...

Iwona Waszkiewicz